

*Szolnoki Tudományos Közlemények XII.
Szolnok, 2008.*

Dr. VADÁSZ ISTVÁN

A HAZAI FELNŐTTKÉPZÉS INTÉZMÉNYRENDSZERÉNEK TERÜLETI KÉPE (ÖSSZEGZÉS)

A felnőttképzés intézményesítése, törvényi szintű szabályozása 2001-ben történt meg hazánkban, így ennek a jelenségnek – mint innovációnak - a térbeli kiterjedése a földrajzi diffúziós vizsgálatok egyik kutatandó területe lehet. Különösen akkor indokolt ez a törekvés, ha feltételezzük, hogy a felnőttképzéssel (és általában a tanulással, képzéssel) szemben támasztott igények sokfélék, és eme társadalmi sokféleségből ellentétek, feszültségek keletkeznek.

Jelen tanulmány az országon belüli, makroregionális, kistérségi és települési szinten tapasztalható egyenlőtlenségek bemutatására irányul. Most a felnőttképzési intézmények oldaláról, tehát a kínálati oldal felől közelítjük meg a problémát. Vizsgálatunk azonban nem terjedhet ki a felnőttképzési szolgáltatás rendszerének több tízezres szereplőjére, mivel ezek statisztikai nyilvántartása jelenleg nincs teljes mértékben megoldva. Azaz mindössze a szakigazgatási nyilvántartásban bejegyzett közel 5000 szolgáltató és ezen belül a mintegy 2000 akkreditált felnőttképzési intézmény területi elhelyezkedésének bemutatását tűztük ki célul.

A regisztrált felnőttképzési intézmények, szolgáltatók területi képe azt mutatja, hogy hazánkban a képzőhely- és programhozzáférés országosan roppant egyenetlen. A 21. század első évtizedének közepén Magyarországon kevesebb mint 500 olyan település van, ahol regisztrált felnőttképzési szolgáltató található. A hozzáférés szempontjából elgondolkodtató, hogy a szolgáltatók több mint 55 %-a 8 olyan városban van, ahol 100 fölötti a regisztrált felnőttképzési intézmények száma (Budapest, Debrecen, Szeged, Győr, Miskolc, Nyíregyháza, Székesfehérvár és Pécs). Különös ugyanakkor, hogy a 47 leghátrányosabb helyzetű kistérségben regisztrált felnőttképzési intézmények összes száma a 200-t sem éri el.

Dolgozatunk jelen pillanatban csak a különbségek számbavételére, a jelenség térbeli aspektusaira koncentrálna. Az okok és következmények, illetve más térbeli összefüggések feltárása további vizsgálatokat igényel.

SPATIAL SCOPE OF HUNGARIAN ADULT EDUCATIONAL PROVIDERS

SUMMARY

By Vadász, István Csc

In 2001 the Act on Adult Education was introduced and on the basis of this legal regulation the spread of adult education providers – as a diffusion process – could be an interesting research program for human geography.

Phases of this innovation process make differences and such a situation often creates tension. The paper aims to show disharmony and differences created by this diffusion process on national, regional and local level. But this approach is launched from the viewpoint of adult educational providers and we deal with the official registered providers only, because there are no available up-to-date and coherent data on the whole sector of those involved in different categories of adult education or adult learning.

In other words we focused on some 5000 official, formally registered adult education and training providers and among them 2000 accredited institutions. The most serious problem is that the regional distribution of registered and accredited adult education providers show great differences. And as a consequence of disharmony we must state that programs and the access of these services are unequal.